



## **TÉMATA K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE**

**z předmětu**

### **Psychologie a komunikace**

školní rok: **2018 – 2019**  
obor: **75 – 41 – M / 01 Sociální činnost**  
forma: **denní**  
třída: **4. S**  
vyučující: **Mgr. Jana Vargová**

#### **1. PSYCHOLOGIE JAKO VĚDNÍ OBOR**

teze: definice psychologie a její předmět, prožívání a chování, jednotlivá odvětví psychologie, význam psychologie pro pracovníka v sociálních službách, základní metody psychologie.

#### **2. ZÁKLADY VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE**

teze: definice a předmět vývojové psychologie, ontogeneze, fylogeneze, základní činitelé ontogeneze, zákonitosti psychického vývoje, periodizace lidského věku.

#### **3. ZÁKLADY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE**

teze: definice a předmět sociální psychologie, proces socializace, sociální skupiny, postavení členů ve skupině, sociogram, sociální pozice, status a role, poruchy socializace.

#### **4. OSOBNOST**

teze: definice a charakteristika osobnosti, znaky osobnosti, činitelé působící na utváření osobnosti, vlastnosti osobnosti a jejich rozdělení, koncepce osobnosti.

#### **5. ZÁKLADNÍ FUNKCE PSYCHIKY**

teze: funkce psychiky, ovlivnění adaptability, stavba nervové buňky, reflexní oblouk, rozdělení reflexů, I. P. Pavlov.

#### **6. AUTOPLASTICKÝ OBRAZ NEMOCI**

teze: charakteristika autoplastického obrazu nemoci, ovlivnitelné a neovlivnitelné faktory autoplaticity, syndrom prvního dne pobytu v nemocničním prostředí, poměr pacienta k nemoci.

#### **7. VROZENÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI**

teze: vlohy, inteligence, temperament, typologie temperamentu - Hippokratova, Jungova, Eysenckova, I. P. Pavlova, Kretschmerova, Sprangerova.

#### **8. ZÍSKANÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI**

teze: schopnosti, zájmy, rysy, charakter, svědomí, egoismus, altruismus, psychické procesy (vnímání, počitek a vjem)

## 9. NOVOROZENECKÉ OBDOBÍ

teze: charakteristika období, popis fyziologického novorozence, vrozené nepodmíněné reflexy, biologické a psychické potřeby novorozence, zrak, sluch, čich a chuť, rooming-in.

## 10. KOJENECKÉ OBDOBÍ

teze: charakteristika období, reflexy v kojeneckém období, rozdělení na jednotlivá čtvrtletí, experimentace s předměty, význam matky a kojení pro dítě.

## 11. BATOLECÍ OBDOBÍ

teze: charakteristika období, popis batolete, spánek, vývoj jemné a hrubé motoriky, vnímání, paměť, představivost, myšlení, řeč, hra, sebeuvědomování, vzdor, vývoj kresby.

## 12. POZORNOST

teze: definice a vlastnosti pozornosti, druhy pozornosti, činitelé ovlivňující pozornost, poruchy pozornosti, význam pro zdravotnického asistenta a sociálního pracovníka.

## 13. STÁŘÍ

teze: charakteristika období, pojmy, rozdělení stáří, změny tělesné, psychické a sociální, přístupy ke stáří, význam rodiny, příprava na stáří

## 14. OBDOBÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

teze: charakteristika období, psychické procesy a stavy (čítí, pozornost, představy, paměť, myšlení, city, vůle), rozvoj řeči, společenský vývoj, motorika, hra, dětská kresba.

## 15. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA UMÍRÁNÍ A SMRTI

teze: pojem umírání a smrt, fáze procesu umírání dle Elisabeth Kübler-Rossové, psychologický přístup k nevléčitelně nemocným a umírajícím, klinická - biologická - sociální smrt, hospicová péče, eutanázie.

## 16. OBDOBÍ STŘEDNÍHO A STARŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU

teze: období středního školního věku (tělesný vývoj, vývoj motoriky, pozornost, paměť, představivost, emocionální a sociální vývoj), období staršího školního věku (znaky psychické dospělosti, tělesný vývoj, vnímání, paměť, představivost, řeč, vůle, city, vztahy s rodiči a vrstevníky).

## 17. KOMUNIKACE

teze: druhy komunikace, verbální a neverbální komunikace, zásady správné komunikace.

## 18. OBDOBÍ DOSPĚLOSTI

teze: (období mladší dospělosti - znaky osobní zralosti, chování žen a mužů), sociální vztahy - manželství, rodičovství, rozvod, profese, (období střední dospělosti - tělesný vývoj, psychický vývoj, sociální vztahy - profesní růst, manželství, krize středního věku), (období starší dospělosti - tělesný vývoj, klimakterium, syndrom zavírajících se dveří, sociální vztahy, syndrom prázdného hnízda, nezaměstnanost a odchod do důchodu).

## 19. PŘEDSTAVY A FANTAZIE

teze: definice představ, rozdíl mezi představou a vnímáním, asociační zákony, typy a poruchy představ, definice fantazie, druhy fantazie, poruchy a význam fantazie.

## 20. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTÍ

teze: závislost, symptomy, motivy k užívání, specifika u dětí, typy závislostí, rizikové skupiny, možnosti léčby.

## 21. VLASTNOSTI DŮLEŽITÉ PRO POVOLÁNÍ PRACOVNÍKA V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

teze: obecná charakteristika - kladný vztah k druhým lidem, k práci a ke své osobě, adaptivní a expresivní chování, produktivní chování a pravidla produktivního chování, neproduktivní chování, evalvace a devalvace, stádia profesionální deformace.

## **22. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA BOLESTI**

teze: úvod do problematiky, fyziologie bolesti, význam bolesti, vnímání bolesti - faktory, anamnéza bolesti, sdělení nemocného o bolesti, možnosti tišení bolesti, přístup k nemocnému při bolesti.

## **23. HOSPITALIZACE A HOSPITALISMUS**

teze: pojmy hospitalismus a hospitalismus, projevy hospitalismu u dospělého, co přináší hospitalizace nemocnému, vlivy zhoršující prožívání nemoci a pobytu v nemocnici, prevence hospitalismu u dospělého, hospitalismus u dětí, projevy maladaptace u dítěte, přístup k dětem a rodičům při hospitalizaci dítěte, formy hospitalismu u dítěte, prevence hospitalismu u dítěte

## **24. DOMÁCÍ NÁSILÍ**

teze: charakteristika domácího násilí, specifika domácího násilí - aktéři domácího násilí, znaky domácího násilí, ambivalentní postoj, fáze domácího násilí, druhy domácího násilí, pomoc obětem domácího násilí.

## **25. EMOCE**

teze: úvod do problematiky, citové protiklady, fyziologický základ citů, projevy citů verbálně a neverbálně, společenský význam citů, afekty, nálady, citové vztahy, vývojově nižší a vyšší city

V Chrudimi 22. 11. 2018

Vypracovala: Mgr. Jana Vargová

Schválila: Mgr. Zdeňka Hrochová